№ 291. Piątek 19. Grudnia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Jego Excelencya c. k. radca tajny i podkomorzy pan Kajetan hrabia Lewicki, dziedzic Chorostkowa, ofiarował dla mieszkańców Chorostkowa, którzy pogorzeli tamże dn. 17. i 28. czerwca b. r. 2000 zł. w gotowiźnie, i 200 korcy zboża, a na odbudowanie synagogi, która także w tym czasie zgorzała, 1000 zł. w. a.

C. k. Namiestnictwo galicyjskie z wyrazem szczególniejszego uznania, podaje do wiadomości powszechnej okazaną temi ofiarami dobroczynność.

Wiedeń, 17. grudnia. Dnia wczorajszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XL. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 89. ustawę z 13. grudnia 1862 — ważną w całem państwie — względem niektórych zmian w ustawach z 9. lutego i 2. sierpnia 1850.

Część nieurzędowa.

Monarchia Austryacka.

Lwów, d. 18. grudnia. *(Zamknięcie rady państwa.)* Depesza telegraficzna z Wiednia donosi:

Dziś o 11. godzinie przed południem zamknął Jego Mość Cesarz uroczyście sesyę rady państwa przy odgłosie dzwonów i huku dział. Osnowa mowy od tronu jest następująca:

„Mogę z przyjemnością powiedzieć, że oczekiwanie, które wyraziłem przy otwarciu rady państwa, nie zostało zawiedzione. Pokój pozostał niezakłócony, i można się spodziewać, że będzie nadal utrzymanym. Wielce powiększyło się zaufanie w siły Austryi, jej stanowcze postępowanie nowemi kolejami spokojnego rozwoju zapewniło jej poważanie u narodów i ożywiło na nowo sympatyę zaprzyjaźnionych mocarstw. Wielkie i trudne było zadanie rady państwa, i ona też z rozwagą i pojęciem rzeczy przystąpiła do jego rozwiązania. Szereg ważnych ustaw został uchwalony w drodze konstytucyjnej. Ustawa nietykalności, ustawa ku ochronie osobistej wolności i prawa domowego, ustawa prasy, uzupełnienie ustawy karnej, przydzielenie przekroczeń sądom, postępowanie ugodne, zaprowadzenie niemieckiego kodeksu handlowego, ustawa względem częściowego zniesienia stosunku lenniczego, główne zarysy ustawy gminnej, do których ustalenia przyczynią się zwołane sejmy krajowe. Szczególnej troskliwości wymagało uregulowanie budżetu państwa. Przy pokryciu wydatków rozstrzygała zasada, że Austrya to, czego brakowało, musiała powiększej części z własnych źródeł dostarczyć, i ztąd wypłynęła konieczność powiększenia ciężarów powszechnych. Ubolewam nad tem, ale przejęty jestem pocieszającem przekonaniem, że te ciężary wkrótce złagodzone równiejszym rozdziałem, ponoszone będą z doświadczonym patryotyzmem. Ustawa względem kontroli długu państwa, zapewnia reprezentantom jego odpowiedni wpływ na dozór nad nim. Za pomocą ustawy bankowej uzyskana została podstawa ugody, regulującej stosunek banku do państwa. — Pocieszające spostrzeżenia towarzyszyć wam będą Panowie, do domów waszych. Tam będziecie pośrednikami zasad, będących podstawą praw konstytucyjnych, przezemnie nadanych, a przy których Ja niewzruszenie stać będę. Niezłomnem jest mojem postanowieniem, przestrzegać jedności państwa i doprowadzić do końca rozpoczęte dzieło. Żegnam was Panowie cesarską łaską Moją, i z przyjemnością widzieć was będę w przyszłym roku w radzie państwa około Mnie zebranych, gwoli dalszego poprowadzenia patryotycznych prac waszych. Oby Niebo, które niedawno dało Mnie i domowi Memu nowy dowód łaski swej uszczęśliwiającej, którą i ludy Moje z radością powitały, pobłogosławiło nam, by Austrya zakwitła i wzrosła jednością i pełną była wszelkich zaszczytów.“

Mowę tę przerywały kilkakrotnie radośne okrzyki, które się w końcu z większą jeszcze siłą powtórzyły. Najjaśn. Pan i Najjaśniejsza Pani, która uczęstniczyła tej uroczystości, oddalili się przy radośnych okrzykach zgromadzenia.

Wiedeń, 17. grudnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Sprawa bankowa. — Doniesienia z Siedmiogrodu. — Bawełna w Austryi. — Rozporzędzenie rządu bawarskiego z powodu zarazy bydła.)*

Wczoraj zrana o godzinie 8½ odbyła się w burgu konferencya ministeryalna pod prezydencyą Jego Mości Cesarza.

Dnia wczorajszego o godzinie 11. przed południem zwiedzał Najjaśniejszy Pan w towarzystwie Jego królewicz. Mości księcia Następcy tronu pruskiego z liczną, wspaniała świta koszary Franciszka Józefa, przed któremi stał w paradzie batalion piechoty. Jego Mość Cesarz był w austryackim uniformie jeneralskim, a książę Pruski w uniformie austryackiego pułkownika swego pułku. Najdostojniejsi Państwo zwiedzali wszystkie lokalności północnego i południowego skrzydła koszar, co trwało przeszło godzinę. W końcu defilowało wojsko przed koszarami.

Jego Excelencya król. Namiestnik Węgier hrabia Maurycy Palffy powrócił 13. b. m. z Wiednia do Pesztu.

Król. bawarski rząd postanowił z powodu panującej w Galicyi, Morawii, w Węgrzech, w Czechach i w Niższej Austryi zarazy bydła rogatego rozszerzyć zakaz sprowadzania bydła i surowych produktów bydlęcych z tych krajów także na obwody Czasławski i Iczyński w Czechach. Co do sprowadzania bydła i surowych produktów bydlęcych z innych krajów austryackich dostateczne jest wykazanie, że transport ich odbywał się koleją żelazną, i że niezatrzymywały się nigdzie w miejscach dotkniętych zarazą.

W sprawie ugody państwa z bankiem pisze „Jeneralna korespondencya z Austryi“ z 16. b. m.: Po przyjęciu ustawy bankowej przez obiedwie izby rady państwa, zależy teraz od wydziału bankowego, czy ma przyzwolić na ugodę zawartą między administracyą finansów a bankiem, czy przyzwolenia odmówić. Dopóki toczyła się obrada nad tą ustawą, można było występować z pogróżką, że wolanoby likwidacyę, niż mniej korzystne warunki, chociaż zachodzi wątpliwość, czy ta pogróżka była stosowną. Ale skoro reprezentacya państwa z rządem przyzwala na ustawę bankową, skoro trzy czynniki prawodawstwa uznały ją dla przywrócenia waluty za niezbędnie potrzebną, tedy patryotyzm wydziału bankowego tyle razy sławiony i udowodniony, nie powinienby przez odrzucenie ugody występywać przeciw ustawie prawodawczej, od której zależy niezbędne polepszenie naszego obiegu pieniężnego, i przywrócenie równowagi pomiędzy dochodami państwa i wydatkami. Postrach rozwiązania banku narodowego przez likwidacyę, zbytecznym jest w obec władz państwa. Zarzut, że zamiana oprocentowania pożyczki 80 mil. zł. na ograniczoną gwarancyę procentów, uwłacza niezawisłości banku, jest nic nieznaczący, bo rozumie się samo przez się, że ministerstwo finansów, które przyjęcie ustawy bankowej do skutku uznało za kwestyę żywotną, ułoży się z bankiem o takie wykonanie artykułu gwarancyi procentów, aby niezawisłość banku i w tym punkcie była całkowicie zapewniona i zabezpieczona.“

Na ostatniem posiedzeniu siedmiogrodzkiego towarzystwa rolniczego rozbierano kwestyę założenia ziemskiego instytutu kredytowego i uchwalono podać do rządu adres z prośbą o jak najspieszniejsze zaprowadzenie tabuli, ponieważ brak tejże przeszkadzałby działalności takiego instytutu.

Do *Korunk* nadeszła korespondencya prywatna z Wiednia, według której siedmiogrodzki sejm krajowy ma być zwołany do Klausenburga nie na dzień 1. stycznia, lecz na 10. kwietnia.

W **Dalmacyi** c. k. Namiestnictwo ze względu na powszechny brak bawełny, utorowało drogę do uprawy tejże.

Peszt, 16. grudnia. *(Sądy doraźne na zbójców.)* Wiedeński korespondent do *Sürgöny* pisze, że w interesie bezpieczeństwa publicznego zaprowadzono na Węgrzech nowe środki, jakoto: według dawniejszych przepisów tylko ci rozbójnicy, mordercy i podpalacze stawieni byli przed sąd doraźny, których albo na gorącym uczynku, albo w ucieczce schwytano, lub którzy stawiali gwałtowny opór; teraz zaś stawiani będą przed tymże sądem nawet pomocnicy, wspólnicy i obwinieni o udział w rabunku. Gdy zaś dawniej, aby wyrok mógł zapaść, potrzeba było uchwały jednogłośnej, teraz zaś sama większość głosów będzie dostateczną. Według ustaw dawniejszych wyrok sądu doraźnego powinien był zapaść w trzech dniach, teraz zaś przeznaczono na to dni ośm. Słychać także, że w komitatach Somogy, Zala, Veszprim i Baranya, ma być ogłoszony wojskowy sąd doraźny, ponieważ w tych komitatach bezpieczeństwo publiczne najwięcej jest zagrożone. Ten środek tem więcej zasługuje na polecenie, ile że sędziowie zwyczajni, a w komitatach są nimi powiększej części właściciele dóbr, z wielu względów mogą uczuć się zniewolonymi odstąpić od potrzebnej surowości.

Zapewniają, że dla przytłumienia rabunków, które także nader często zdarzają się teraz w Slawonii, tamtejsze władze wojskowe otrzymały polecenie, odbywać ciągłe patrole, a w razie potrzeby ogłosić także sąd doraźny.

(Posiedzenie izby panów z 16. grudnia.)

Zagaił posiedzenie prezydent książę *Auersperg* przed godziną 12tą w południe. Na ławie ministrów zasiedli pp. *Degenfeld*, *Plener*, *Wickenburg*, *Mecsery*, radzca ministeryalny *Brentano*, a później *Schmerling*.

Po zatwierdzeniu protokołu, odczytano izbie nadesłane reskrypta:

Kardynał *Rauscher* oznajmia, że dnia 18go b. m. o godzinie 9tej zrana odbędzie się w kościele metropolitalnym św. Szczepana solenne nabożeństwo, na które zaprasza członków wysokiej izby.

Prezydyum izby deputowanych oznajmia, jakie uchwały zapadły w tej izbie co do wniosków komisyi mieszanej w sprawie ustawy bankowej.

Potem uzupełniła izba wybór członków do komisyi długów państwa. Obrani zostali pp. Rothschild, Colloredo, Baumgartner, Rueskefer i Hess.

Dalej nastąpiło z porządku dziennego sprawozdanie komisyi mieszanej o ustawie bankowej, i sprawozdawca baron *Baumgartner* odczytał z trybuny punkta, względem których zachodził spór między obydwoma izbami.

Hrabia *Hartig* proponował przyjąć ugodę jednogłośnie bez specyalnej debaty.

Baron *Pipitz* przedstawiał szkodliwe skutki, jakieby pociągnęło teraz za sobą odrzucenie ugody ze strony towarzystwa bankowego, i uznaje, że niniejszy projekt jest nierównie lepszy, niż statuta z lat 1841 i 1858.

Po nim zabierał głos Jego Excelencya *minister finansów*, wyjaśniając jeszcze raz obszernie stanowisko rządu w tej sprawie.

Wreszcie poddał *prezydent* pod głosowanie wniosek hrabiego Hartiga względem przyjęcia *en bloc* ustawy bankowej, i wniosek ten został przyjęty.

Na wniosek sprawozdawcy nastąpiło potem trzecie odczytanie i ostateczne uchwalenie tej ustawy.

W końcu zabrał głos *prezydent*, i oznajmiwszy izbie, że to posiedzenie było już ostatnie w ciągu tej sesyi, dziękował w dłuższej przemowie wszystkim członkom za ich gorliwą i szczerą pracę około dobra monarchii, i z zapewnieniem, że izba panów zawsze z równą gotowością i poświęceniem wypełniać będzie ważne swoje zadanie w życiu konstytucyjnem, zakończył okrzykiem na cześć Najjaśn. Pana, który zgromadzenie trzykrotnie powtórzyło.

Potem przemówił jeszcze kardynał *Rauscher* kilka słów, dziękując prezydentowi imieniem całej izby za niezmordowaną jego czynność i światłe przewodniczenie w obradach izby; i na tem skończyło się posiedzenie o godzinie 2giej z południa.

(Posiedzenie izby deputowanych z 16. grudnia.)

Zagaił posiedzenie prezydent Dr. *Hein* o godzinie $1^1/_2$ w południe. Na ławie ministrów zasiedli pp.: *Schmerling*, *Lasser*, *Wickenburg*, a później *Rechberg*, *Mecsery* i *Schmerling*.

Po odczytaniu protokołu oznajmione zostało izbie zaproszenie kardynała Rauschera na nabożeństwo, które ma odbyć się 18. b. m. zrana w kościele św. Szczepana.

Następnie przedłożył izbie deputowany *Hubicki* petycyę deputowanych sejmu tyrolskiego z obwodu trydenckiego z prośbą, ażeby obwód trydencki oddzielony został od koronnego kraju Tyrolu. Tę prośbę odesłano do wydziału petycyjnego.

Potem przystąpiła izba do właściwego przedmiotu porządku dziennego, to jest do wyboru członków do komisyi długów państwa, i wybrani zostali pp. Taschek, Kaisersfeld, Herbst, Winterstein i Kinski.

W ciągu tych wyborów nadeszły z prezydyum izby panów dwa reskrypta, — jeden z oznajmieniem, że izba panów przystąpiła do uchwał izby deputowanych w sprawie bankowej, a drugi z ogłoszeniem członków, wybranych w izbie panów do komisyi długów państwa.

Po odczytaniu tych reskryptów zabrał głos deputowany Dr. *Wilhelm Eder*, i w imieniu całej izby dziękował prezydentowi za tak długie, mozolne i pełne poświęcenia przewodnictwo jego w izbie.

Na tę przemowę odpowiedział *prezydent* z głębokiem wzruszeniem, i dziękując nawzajem izbie za prace, podjęte dla dobra całej monarchii tak w interesie tronu, jak i pojedynczych jej ludów, zakończył mowę swoją okrzykiem na cześć Najjaśn. Pana, który całe zgromadzenie trzykrotnie powtórzyło.

Na tem skończyło się posiedzenie o godzinie $3^1/_2$ z południa.

Hiszpania.

Madryt, 11. grudnia. *(Rozprawy w senacie względem sprawy meksykańskiej.)* Na dzisiejszem posiedzeniu senatu jenerał Prim odpowiedział na zarzuty pana Billault. Nie chce odpłacać złem za złe. Żałować należy, że minister francuski przedstawił ekspedycyę meksykańską według dokumentów, dostarczonych przez pana Saligny i admirała La Graviere, bez względu i uwagi na dokumenta hiszpańskie. Żałować należy, że Francya nie dowiadowała się o prawdzie z papierów w Anglii i Hiszpanii przedkładanych izbom. Jules Favre powiedział część prawdy.

Mowca zaprzecza, jakoby ci, co podpisali traktat londyński, wyjawili zamiar obalić rząd Juareza. Dowodem tego jest harmonia, która panowała dwa miesiące. Billault błędnie sądził, że Juareza strąci lada powiew. Nie jest prawdą, że monarchia ma w Meksyku wielu stronników. Tych stronników stanowi Almonte i niewielu jego towarzyszów.

Jenerał Prim zwraca dalej uwagę, że Billault nie wystąpił z zarzutem przeciw Anglii, chociaż ta naprzód odwołała swoje wojska. Billault nie wie, jaka jest siła dumy hiszpańskiej. Oświadcza, że pełnomocnicy przybyli do Veracruz z oddmiennemi zamiarami względem wykonania traktatu londyńskiego; ale nie mieli na celu wypędzić Juareza, ponieważ wysłaniem do niego noty zbiorowej, uznali go poczęści. Uznaje równie jak pełnomocnik angielski Wykes, że reklamacye zawarte w ultimatum francuskiem mianowicie pana Jeckera i żądane prawo stanowienia ceł według upodobania, były niesłuszne. Reprezentant francuski z Meksyku nie miał innych instrukcyi, ale te same, które on (mowca) otrzymał od pana Collantes. Zaprzecza, że sprzymierzeni marnowali czas, bo byli z początku pozbawieni wszystkiego, co jest potrzebnem do prowadzenia wojny, nie mieli ani namiotów, ani wozów pociągowych, ani materyału.

Prim zaprzecza także, że Juarez popełnił zarzucane mu czyny proskrypcyjne i skrytobójcze. Odczytuje poufne odezwy admirała Jurien de la Graviere, które tenże pisał przed zerwaniem. Dopiero gdy mowca ujrzał, że Francya silne ma postanowienie, działać bez względu na traktat londyński, zarządził, aby wojska hiszpańskie wsiadły na okręta. Ubolewa nad Francyą, że jej żołnierze zmuszeni są pomimo konwencyi w Soledad zawartej, postępować naprzód. Żałuje także, że nie mógł uzyskać rozmówienia się z cesarzem. Byłby usiłował przekonać Jego ces. Mość, że winien trzymać się w Meksyku polityki liberalnej, tak jak we Włoszech. Cesarza podeszli jego ajenci. Gdyby był wiedział prawdę, nie byłby używał potęgi przeciw Meksykanom, którzy byli gotowi dać wszelkie zadośćuczynienie, i wypłacić, co się słusznie należało. W końcu mowca zaklina rząd hiszpański, aby nie wysyłał wojska do Meksyku.

Niemcy.

Berlin, 16. grudnia.

Nowa pruska gazeta (krzyżowa) donosi, że podsekretarz stanu w ministeryum spraw zewnętrznych Sydow mianowany został posłem przy sejmie związkowym. Dotychczasowy poseł przy tymże sejmie Usedom idzie do Rzymu w miejsce barona Canitz, chorobą złożonego. Dotychczasowy poseł w Turynie hr. Brassier Saint Simon mianowany został posłem w Stambule, a jenerał-lejtnant Willisen obejmuje posadę jego w Turynie. Dotychczasowy poseł przy Porcie ottomańskiej baron Werthern wróci na teraz do Berlina.

O konspiracyi studentów gimnazyalnych podaje *Ost See Zeitung* w korespondencyi z Poznania następujące bliższe wiadomości. Krom sądowej inkwizycyi zarządzona została ze strony władzy szkolnej inkwizycya dyscyplinarna przeciwko członkom tajnych stowarzyszeń w polsko-katolickich gimnazyach w Poznańskiem, w skutek której kilku uczniów, a mianowicie przełożeni pojedyńczych wydziałów ze szkół wydaleni zostali. Tajne stowarzyszenie, które się pod nazwą towarzystwa narodowego między uczniami dwóch pierwszych klas zawiązało, powstało pod wpływem wypadków politycznych z roku 1860 i 1861 ze stowarzyszeń, w roku 1858 za pozwoleniem nauczycieli w celu uczenia się historyi i literatury polskiej uformowanych. Dzień zawiązania się tego stowarzyszenia młodzieży wielko-polskiej przypadł na 19. lutego 1861 roku. Celem zaś stowarzyszenia było: „Wychowanie młodzieży na drodze nauki, a mianowicie na drodze narodowego i historycznie socyalnego wykształcenia na tęgich Polaków, zdolnych do oswobodzenia ujarzmionej ojczyzny.“

Ost See Zeitung przyznaje, że stowarzyszenie wprawdzie nie miało na widoku czynów bezpośrednich, lecz miało przed sobą cele, do

których było niejako przygotowaniem. Następnie twierdzi *Ost See Zeitung*, że stowarzyszenie było naśladowaniem związków, które w Królestwie Polskiem rewolucyę w roku 1830 przygotowały, i że było zarazem dopełnieniem różnych związków w Poznańskiem egzystujących, które mniej więcej te same cele mają na widoku. „Towarzystwo narodowe było zebraniem stowarzyszeń, po miastach gimnazyalnych zawiązanych; a mianowicie w Poznaniu pod imieniem Kościuszki z 40 członkami; w Trzemesznie pod imieniem Zana z 45 członkami; w Ostrowie pod imieniem Zawiszy z 24 członkami; w Lesznie pod imieniem Krakusa z 12 członkami. Piąty oddział pod imieniem Chrobrego zawiązany był na gimnazyum Głogowskim z 25 członkami, lecz oddział ten rozwiązał się w 1861 roku. W Chełmie, także i w Szląsku górnym były podobne oddziały, które wezwano do połączenia się z towarzystwem poznańskiem. Oddział górno-szląski odmówił przyłączenia się, i podobno się już rozwiązał. Każdy oddział miał swego przełożonego, i odbywał posiedzenia zwyczajne i nadzwyczajne. Oddziały połączone stały pod kierunkiem wspólnego obwodu, i schodziły się rocznie na dwa zgromadzenia przez delegatów, po trzech z każdego wydziału. Ostatnie zebranie delegatów odbyło się w Poznaniu dnia 30. i 31. sierpnia b. r.

Ameryka.

Nowy Jork, 2. grudnia. *(Poselstwo prezydenta.)*

Jak donosi telegram, zebrał się kongres unii na dniu 1. b. m. Mesaż prezydenta Lincolna ma być umiarkowany, ale stanowczy co do utrzymania uniii. Prezydent powiada w nim: Nasze stosunki do mocarstw europejskich niedoznały żadnej zmiany, zeszłego czerwca mieliśmy powód przypuszczać, że mocarstwa morskie, które z początkiem wojny amerykańskiej nieroztropnie i bez potrzeby uznawały insurgentów za stronę wojującą, zarzucą znowu tę politykę; ale chwilowe kleski wojsk unii, które przesadzali za granicą nieprawi obywatele, zdają się dotąd jeszcze usprawiedliwiać tę politykę.

Ku polepszeniu konstytucyi zaleca poselstwo, zapewnić wynagrodzenie w obligacyach długu tym Stanom, które do roku 1900 zniosą u siebie zupełnie niewolnictwo. Murzyni, którzy przez wypadki wojenne uzyskają wolność, mają na zawsze pozostać wolnymi.

Dochody roku finansowego 1862, który skończył się w miesiącu czerwcu 1862, wynosiły 584 milionów dolarów, a mianowicie przyniosły cła 49 milionów, stałe podatki 1,800.000 dolarów, a pożyczka 530 milionów. Wydatki w tym samym peryodzie czasu wynosiły 570 milionów. W końcu powiada prezydent, że rozpadnięcie się unii jest niepodobne.

Kronika.

Pierwsza lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego Roku 1863.

Jego Excelencya pan Namiestnik hr. Mensdorff-Pouilly 30 zł., Karol Mosch, wice-prezydent c. k. Namiestnictwa 4 zł., Summer, radca Namiestnictwa 2 zł., Schmid 1 zł., A. S. 1 zł., Ignacy Słoński 1 zł., Des Loges 50 c., Zygmunt Piwocki 1 zł., Wiktor Podsoński 1 zł., pani hr. Eleonora Moiszek 5 zł., August Grabowski 1 zł., Jan Schultz 1 zł., A. N. 50 c., Adolf Blasowitz 50 c., J. Lang 2 zł., S. Friedmann 2 zł. Suma 53 zł. 50 c. w. a.

Z Krakowa donosi: „Czas“: Ministeryum stanu zatwierdziło akt „habilitacyi Dra Maurycego Madurowicza na docenta chorób kobiecych na wydziale lekarskim uniwersytetu Jagiellońskiego. — A dalej pisze ten sam dziennik: X. Konstanty Oświecimski, były nauczyciel wyższego gimnazyum w Tivoli, złożywszy w uniwersytecie praskim ścisły egzamin z języka i literatury włoskiej, uzyskał pozwolenie wykładania tego przedmiotu w uniwersytecie Jagiellońskim. Prelekcye prywatne rozpocznie z początkiem nowego roku, w gmachu uniwersyteckim.

(W sprawie targów zbożowych w Krakowie) piszą niemieckiej gazecie lwowskiej pod dniem 16. b. m. Zaledwie załatwiona została sprawa założenia stacyi do pojenia wołów i targu wołowego w Krakowie, zajmuje teraz mieszkańców naszego miasta inny ważny projekt, mianowicie zaprowadzenie i ustalenie w Krakowie wielkich targów na zboże. Idzie tu o zawiązanie stowarzyszenia akcyonaryuszów z kapitałem około miliona złotych, za który ma być zbudowany magazyn na 800 000 mierzyc zboża, giełda zbożowa, młyn amerykański i piekarnia na wielki rozmiar. Do uskutecznienia przygotowawczych czynności tego planu, utworzył się już komitet znawców z grona Towarzystwa gospodarskiego, izby handlowej i przemysłowej, magistratu i wydziału obywatelii, i po gorliwości, znajomości rzeczy i wytwałości tych mężów można się spodziewać, że zamiar ten uwieńczony będzie pomyślnym skutkiem.

(Osobliwszy talent matematyczny.) Młody szlązak nazwiskiem Chybiorz, ciemny od urodzenia, wielką pamięcią i zdolnością obdarzony, zadziwiające w tym czasie dawał jej dowody w Świdnicy, gdzie w zeszłym miesiący przebywał. W tamtejszej szkole, do której się był udał, przeczytano mu pojedynczo 56 różnych cyfer, po ukończeniu czego, Chybiorz bez zająknienia wypowiedział je w najzupełniejszej kolei, ani razu się nie omyliwszy Powtórzył je raz jeszcze tąż samą koleją po półgodzinnym czasie, podczas którego znowu rozwiązywał z głowy zadania mnożenia, wyciągania pierwiastków kwadratowych i sześciennych tudzież równań.

(Budowa nowych kolei.) „Pszczoła Północna“ donosi, że przedwstępne prace w przedmiocie budowy drogi żelaznej Litewskiej zostały ukończone dnia 27. listopada na całej przestrzeni od Białegostoku do Dąbrowicy. W puszczy Białowiezkiej prace te trwały dni dwanaście, a droga żelazna rozciągać się będzie w tym punkcie na 38 wiorst. Główna administracya przedsiębierstwa drogi, znajdująca się w Wilnie, przystąpiła do wypracowania planowczych projektów.

Roboty około budowy drogi bitej z Kijowa do Brześcia Litewskiego są już na ukończeniu. Droga ta wychodząc z Kijowa, przechodzi przez Żytomierz, Nowogród Wołyński, Równo, Łuck i Kowel i kończy się w Brześciu Litewskim, połączonym, jak wiadomo, drogą bitą z Warszawą.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 19. grudnia. Uroczysty akt zamknięcia sesyi rady państwa został już dokonany dnia wczorajszego. Najjaś. Pan spełnił go osobiście o godzinie 11. przedpołudniem w c. k. burgu i odczytał przytem mowę od tronu, którą podajemy dziś na czele naszego dziennika. Z zamknięciem rady państwa nastał też rodzaj ciszy w politycznem życiu monarchii, które ożywi się nanowo dopiero z rozpoczęciem obrad w sejmach krajowych. Mówiąc o sejmach krajowych, możemy przytoczyć tu jeszcze pogłoskę, podaną dziennikowi *Korunk* w prywatnej korespondencyi z Wiednia, jakoby także siedmiogrodzki sejm krajowy miał być zwołany po nowym roku na dzień 10. kwietnia do Klausenburga.

W **Prusiech** nie przestaje rząd używać surowych środków przeciw urzędnikom, którzy ostatniemi czasy pozwalali sobie występować w duchu opozycyjnym przeciw rządowi, i teraz wydał znowu pruski minister sprawiedliwości okólnik do wszystkich prezydentów sądowych z poleceniem, ażeby nie dozwalali swoim podwładnym urzędnikom brać udziału w agitacyach politycznych, i każdy taki wypadek podawali niezwłocznie do jego wiadomości. — Między Elektoratem Heskim i Prusami zawiązane zostały nanowo stosunki dyplomatyczne, i rząd pruski mianował już nawet pełnomocnika swego w Kasselu barona Harry. Arnima, który piastował dotąd urząd posła w Portugalii.

W **Paryżu** sprawiają bardzo niemiłe wrażenie rozprawy Kortezów hiszpańskich o wyprawie do Mexyku, i jak słychać ma wkrótce wyjść w *Monitorze* nota, która ma posłużyć ku odparciu zarzutów, z jakiemi wystąpił jenerał Prim przeciw rządowi francuskiemu. — W sprawie traktatu handlowego z Prusami, wydał pan Drouyn de Lhuys — jak donosi *France*— okólnik do reprezentantów Francyi przy rządach należących do związku celnego, w którym oświadcza, że tak Francya jak i Prusy uważają traktat zawarty imieniem związku celnego za fakt dokonany, i że przeto nie odniosą żadnego skutku usiłowania południowych państw niemieckich, by sprowadzić jakiekolwiek zmiany w tym traktacie, lub przeszkodzić wykonaniu jego.

Nowe ministeryum *włoskie* zaledwie się ukonstytuowało, a już obiega po dziennikach znowu pogłoska o bliskiej zmianie w jego składzie. Mianowicie mówią, że jenerał Menabrea, teraźniejszy minister robót publicznych, ma odstąpić ten departament teraźniejszemu ministrowi spraw wewnętrznych panu Peruzzi, który przyjął tę tekę tylko pod warunkiem rychłego jej złożenia, a miejsce jego ma zająć Silvio Spavento, teraźniejszy jeneralny sekretarz w ministeryum spraw wewnętrznych. Inni ministrowie rozpoczęli już swoje funkcye, a między tymi minister wojny, della Rovere, rozpoczął urzędowanie swoje wydaniem rozkazu dziennego do armii, w którym powiada, że prowadzoną będzie dalej organizacya armii, i że jedynem jej dążeniem będzie utrwalić jedność i wielkość narodu włoskiego. — W sprawie zaburzeń reakcyjnych w południowych prowincyach włoskich, uchwaliła izba deputowanych na tajnem posiedzeniu z 16. b. m. mianować komisyę z 9 członków, która ma obmyśleć stosowne środki do ich przytłumienia. — Nowa pożyczka włoska ma już być podług doniesienia w *Indep. belge* prawie ostatecznie zawarta; Rothschild przyjął ją na siebie, ale na giełdzie będzie notowana dopiero po zupełnej wypłacie.

Druga izba *holenderska* w Hadze uchwaliła po trzechdniowych debatach ustawę bardzo ważną, tak dla przyszłości Holandyi, jak i dla handlu niemieckiego. Postanowiono bowiem przekopać międzymorze północnej Holandyi i uspławić rzekę Maas od Rotterdamu, aż do morza dla większych okrętów. Wiadomość tę rozniósł telegram natychmiast na wszystkie strony, a miasto Rotterdam zamierza uczcić wielkim festynem ten ważny wypadek.

Pogłoski rozszerzane ostatniemi czasy o niebezpiecznej słabości króla *duńskiego*, miały być podług najnowszych doniesień z **Kopenhagi** bezzasadne. Stan zdrowia króla miał się znacznie polepszyć i jeszcze przed świętami spodziewają się powrotu jego do stolicy.

Z dzisiejszych stosunków w **Grecyi** wyprowadza *Oesterr. Gen. Corresp.* wniosek, że przedewszystkiem konieczność zatrzymania w Grecyi rządu monarchicznego, spowodowała Anglię wysłać tamże Elliota, który w obecnej krytycznej chwili ma wzywać Greków usilnie, aby wytrwali przy zasadzie swojej politycznej egzystencyi. Ze względu na okoliczność, że szereg kandydatów do tronu greckiego zaczyna się wyczerpywać przez ekskludowanie i zrzeczenia, *Corresp.* wymienia nowych kandydatów, jako to księcia Mikołaja Nassauskiego i księcia Wilhelma Badeńskiego; ostatni służy obecnie w armii pruskiej, a że jest jeszcze bezżennym, przeto zdaniem *Corresp.* mógłby zaślubić księżniczkę Leuchtenbergską, co wybór jego na Króla greckiego uczyniłoby jeszcze stosowniejszym. Natomiast piszą do Gazety Kolońskiej z Bruxeli: W Paryżu niepokoją się pogłoską, że lord Palmerston w dzienniku swoim *Morning*

Post, schlebiając Królowi Ferdynandowi, zaleca Grekom kandydaturę księcia Aumale. Lord Cowley jednak odpowiedział na zapytanie p. Drouyn de Lhuys, że Anglia nie ma zamiaru popierać żadnej kandydatury, i że pójdzie ręka w rękę z innemi mocarstwami opiekuńczemi.

Tymczasem otrzymał angielski dziennik *Times* depeszę z **Aten** z 16go b. m. następującej treści: „Posłowie mocarstw opiekuńczych podpisali notę, która wyklucza członków ich dynastyi od tronu greckiego. Z 10.127 głosów w Atenach padło 9889 na księcia Alfreda. Zaś *Morning Post* z 17. grudnia pisze, że Król Ferdynand nie przyjmuje korony greckiej, ale dziennik ten spodziewa się, że w końcu da się nakłonić do jej przyjęcia.

W Konstantynopolu — jak utrzymują korespondencye do gazet niemieckich — zapowiadają się ważne wypadki. Stan zdrowia Sułtana nasuwa myśl o potrzebie rejencyi. Dwa stronnictwa dworskie stoją naprzeciw siebie: stronnictwo Sułtanki matki, i stronnictwo domniemanego następcy tronu Murata, syna przeszłego Sułtana; na czele pierwszego stoi Mehemed Ali Basza. Poseł rosyjski książę Łabanow opuścił Konstantynopol pod pozorem urlopu.

Najświeższa poczta.

Kassel, 17. grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu stanów, komisarz sejmowy przedłożył ustawę finansową i ustawę względem dalszego poboru podatków na sześć miesięcy. Tę ostatnią przekazano wydziałowi finansowemu do spiesznego zdania sprawy. Po jednogodzinnej przerwie, wydział zaproponował przyjąć ustawę. Następuje obrada, a zaraz potem rewizya; projekt przyjęto jednogłośnie.

Kassel, 17. grudnia, godz. 1. w południe. Zgromadzenie stanów przyjęło dziś jednogłośnie projekt do ustawy względem dalszego poboru podatków ku zupełnemu przywróceniu stanu prawnego.

Berlin, 17. grudnia 12ta godzina w południe. Dziś ogłoszono rozporządzenie względem objęcia urzędu przez nowego ministra hrabiego *Eulenburga*, który powstaje surowo przeciw braniu udziału przez urzędników w politycznych dążnościach stronnictw, zapowiada środki przeciw temu, lub nagrody.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. grudnia.

Hotel George: PP. Br. Czechowicz Wład., z Pererowa. — Komorowski Wład., z Bilinki. — Hr. Rozwadowski Wład., z Kochanówki.
Hotel europejski: Lityński Wen., z Litwinowa.
Hotel Langa: Brzyski Winc., z Rosyi.
Hotel angielski: Habowski Max., z Zawadki.
Zajazd Krynickiego: Mamkiewicz Mik., c. k. kap., ze Stryja.
Zajazd Kohna: Stanek Jan, z Wiszenki.
Do domu zajezdnego nr. 509⁴/₄: Smalawski Felix, z Uherzec
Do domu zajezdnego nr. 184²/₄: Białobrzeski Karol, z Sanoka.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. grudnia.

PP. Stepnowski Wład., do Buska. — Żebrowski Karol, z Strzelisk. — Zawadzki Jan, do Firlejówki. — Hr. Borkowski Alfred, do Szlachciniec. — Komarnicki Bolesław, do Sasowa. — Tergonde Rom., do Ulucza — Słonecki Zeno, do Krechowiec. — Torosiewicz Michał, do Pełtwi. — Smoliński Karol, do Korczowa. — Osmulski Wład., do Władypolgóry. — Słonecki Bronisław, do Podhajczyk. — Pajączkowski Narcys, c. k. prz. obw., do Sambora.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 17. grudnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	334 35	— 8.6	82.9	połud.-wsch. sł	jasno
2. god. po poł.	333 35	— 7.4	83.8	południowy „	„
10. god. wiecz.	332.08	— 8.5	85.5	„ „	„

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: **„Porządni Ludzie“**, komedya pana Jana Chęcińskiego w 5 aktach.

Kurs lwowski.

Dnia 18 grudnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr	5	55½	5	62
Dukat cesarski .	„ „	5	58	5	63
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	55	9	70
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	84½	1	87
Talar pruski	„ „	1	74½	1	77
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	5	78	75
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	5	82	75
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72		73	62½
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	27½	82	15
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	222	25	224	75

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 18. grudnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 81.85. Metaliki po 5% za 100 zł. 73.75; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 808 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 222 50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 117 50 Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 63. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—. półkorony —.—. Srebro 116.50

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16 grudnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien	towar.
W austr. wal. po 5% . .	66 70	66 80
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81.80	82 —
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	81 60	81 80
Z r. 1851, ser. B. po 5%	— —	—.—
Metaliki po 5%	73.—	73 50
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	73.15	73.50
dtto. „ 4½% . . .	63.15	63 25
dtto. „ 4%	55.60	56 —
dtto. „ 3%	42 —	42 50
dtto. „ 2½%	36 —	37.—
dtto. „ 1%	14 25	14 50
Przez. do wylos. z r. 1839	143.—	143 50
„ 1854	92 —	92.50
„ 1860	89.40	89.50
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł . .	92 30	92 50
Renty Como po 42 lir. aus.	18 —	18 25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68 50	69 50
„ „ 4½%	62 50	63.—
„ „ 4%	55.—	55 50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48 50	49.—
„ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	50.—	51.—
„ 2¼%	45.—	46.—
„ 2%	40 —	41.—
„ 1¾%	34.50	35.50
dtto. z procent za granicą „ 5%	68 50	69 50
„ 4½%	62 50	63.—
„ 4%	55. —	55.50

B. krajów koronnych	pien	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi .	87 50	88 50
Wyż. Aust. i Salb.	84.—	84 50
Czech	86.—	86.50
Morawii	87.75	88.—
Szląska	87.—	87.50
Styryi	86.—	87.—
Tyrolu	89.—	90.—
Kar., Krainy i Wyb.	86.—	87.—
Węgier	74 50	75.—
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Banatu Tem. . .	72.50	73.—
Kroacyi i Sławonii	73.—	73 50
Galicyi	72 25	72 75
Siedmiogr. i Bukow	70.75	71.25
Lom.-wen. poż. z r. 1850	— —	93 —
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	68.50	69 50
„ 4%	55.—	55.50
„ 3½%	48 50	49.—
„ 3%	42.—	43.—
„ 2½%	34.—	35.—
„ 2%	27.50	28.—
„ 1¾%	24.—	25.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien	towar.
po 3% za 100 zł. . .	16.—	17 —
„ 2½% za 100 zł. . .	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł. . .	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł. . . .	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł. . .	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien	towar.
Banku nar.	812 —	814
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	223 —	223 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	654 —	655 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1870 —	1872.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	236 50	237.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	151 50	152 —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. .	127 75	128.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	276 —	277.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	224 25	224 75
Kol. Preszb.-Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.—	43.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	92.—	98.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	665.—	680.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	174.—	175.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . .	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	162 —	164.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	414 —	415 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	234.—	236.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	405.—	407.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . .	390.—	395.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. . . .	245.—	250 —

4. Listy zastawne.

	pien	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	104 25	104 50
10 „ 5%	100 —	100 50
przeznacz. do los. po 5%	90.—	90 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.—
przez. do los. po 5% .	85 60	85.90
Gal. Tow. kred. po 4% . .	—.—	81.

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 50	97.—
detto detto w srebrze u proc za 100 zł. w. a.	97.—	98 —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	129. —	130 —
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	125.—	126.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.50	93.—
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.75	89.25
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	81.50	82.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.50	93.—
Lloyda za 100 zł. . . .	93.—	94.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	131 60	131.80
Tow. żeg. par. na Dun po 100 zł. m. k.	94 50	95 —
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	118. —	119.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	—.—	—.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	—.—	—
Salma „ 40 „ „	38.—	38 50
Palfiego „ 40 „ „	37.—	37.50
Clarego „ 40 „ „	33 50	34.—
St. Genois „ 40 „ „	36 75	37 25
Windischgrätza 20 zł. „	20.50	21.—
Waldsteina 20 „ „	21.25	21 75
Keglevicha 10 „ „	15.75	16.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	100 —	100.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	99 50	99.50
Berlin za 100 tal. . . .	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal. . .	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	99.50	99 75
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B. .	88 50	88 70
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt . .	117 60	117.70
Lugdun za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	46.60	46.65
Praga za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men. . . .	5.66	5.67
dtto. pełnej wagi . .	5.66	5.67
Korona	16.25	16.30
20frankówka	9.40	9.42
Rosyjski impery. . . .	9.68	9.70
Talar związkowy . . .	1.75½	1.76
Srebro	117.—	117 50

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.